

Coimisiún na Scrúduithe Stáit State Examinations Commission

Leaving Certificate Examination, 2011

HEBREW STUDIES

ORDINARY LEVEL

Time: 3 hours

Total Marks: 400

All four sections, **A**, **B**, **C** and **D** must be attempted. Each section carries 100 marks.

SECTION A

Candidates must answer on ONE passage only.

1. אלו דברים שאין להם ישעור.
יהפאז ינהכורים ינהראיון
יגמילות חסדים יתלמוד תורה.
אלו דברים שאדם אוכל
יפירותיהם בעולם הזה וחקון
ינקמת ילו לעולם הבא יכבוד
אב נאם יגמילות חסדים
ינהבאת שלום בין אדם
לתברו יתלמוד תורה כגוד
כלם.

- (a) According to the passage above, what things may one enjoy both in this world and in the world to come? (25)
- (b) Write a brief note on each of the following words: (25)
- ינהכורים ינהראיון
- (c) Write a short essay outlining the role of women in biblical and post-biblical tradition. Support your answer with appropriate biblical and Mishnaic references. (50)

OR

2. ותבא בת־שבע אל־המלך הסדרה והמלך זקן מאד ואבישג השונמית
משרת את־המלך: ותקד בת־שבע ותשתחו למלך ויאמר המלך מה־
לך: ותאמר לו אדני אתה נשבעת ביהוה אלהיך לאמתך כי־שלמה
בנה ימלך אחרי והוא יושב על־כסאי: ועתה הגה אדנייה מלך ועתה
אדני המלך לא ידעת: ויזבח שור ומריא וצאן לרב ויקרא לכל־בני
המלך ולאבנתר הכהן וליאב שר הצבא ולשלמה עבדך לא קרא:
ואתה אדני המלך עיני כל־ישראל עליך להגיד להם מי יושב על־
כסא אדני־המלך אחרי: והנה כשכב אדני־המלך עם־אבתיו
והייתי אני ובני שלמה חטאים:

- (a) In the passage above, what complaint does Bathsheba make to the king? (25)
- (b) Parse and translate the following three words: (25)
- ותקד נשבעת להגיד
- (c) Write a short essay evaluating the successes and failures in the life of King Solomon. Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

SECTION B

Candidates must answer on ONE passage only.

1.

דְּרִשׁוּ טוֹב וְאַל תֵּרַע לְמַעַן תַּחֲיוּ
וַיְהִי כֵן יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲתֶכֶם כַּאֲשֶׁר אָמַרְתֶּם: שְׁנֹאוֹרֵעַ וְאֶהְבוּ
טוֹב וְהִצִּיגוּ בְּשַׁעַר מִשְׁפָּט אוֹלֵי יַחַן יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת שְׂאֲרֵית
יוֹסֵף: לָכֵן בָּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲדֹנָי בְּכָל־רַחֲבוֹת
מִסְפָּד וּבְכָל־חֻצוֹת יֹאמְרוּ הוֹדוּ וְקִרְאוּ אֶפְרַיִם אֶל־אֲבִל וּמִסְפָּד אֶל־יִזְדְּעֵי
גְּהִי: וּבְכָל־כְּרָמִים מִסְפָּד כִּי־אֵעֱבֹר בְּקִרְבָּךָ אָמַר יְהוָה:

- (a) In the passage above, what does the prophet urge the people to do to avoid destruction? (25)
- (b) Suggest a suitable title in Hebrew for the passage above. (25)
- (b) Write a short essay discussing the stance taken by the biblical prophets on behalf of the weak and defenceless in society. Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

OR

2.

מִשְׁנֵה יֵב
יְהִלֵּל וְשִׁמְאֵי קִבְּלוּ יִמְהֵם. הִלֵּל
אוֹמֵר יְהוֹי מִתְּלִמְדָיו שֶׁל אֶהְרֹן,
אוֹהֵב שָׁלוֹם, וְרוֹדֵף שָׁלוֹם, אוֹהֵב
אֶת־הַבְּרִיּוֹת, וּמְקַרְבֵּן יִלְתוּרָה.
מִשְׁנֵה יָד
יְהוּא הָיָה אוֹמֵר אִם אֵין אָנִי לִי מִי
יִלִּיז וּכְשֶׁאֲנִי לְעִצְמִי מָה יֵאָנִי?
וְאִם לֹא עֲכָשְׁיוּ יֵאִמְתִּי?

- (a) What does Hillel say in the passage above? (25)
- (b) Suggest a suitable title in Hebrew for the passage above. (25)
- (c) Write a short essay outlining the main themes found in **either** the *Book of Proverbs* **or** the *Book of Ecclesiastes*. Support your answer with appropriate biblical references. (50)

SECTION C

Candidates must answer on ONE passage only.

1.

לְמַנְצַחַ מְזִמּוֹר לְדָוִד: יַעֲנֶנָּה יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יִשְׁגָּבֶנָּה שֵׁם אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב: יִשְׁלַח-עֲזָרָה מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדָנָה: יִזְכֹּר כָּל-מִנְחָתָהּ
וְעוֹלֹתֶיהָ יִדְשֶׁנָּה סֵלָה: יִתֵּן-לָהּ כָּל-לִבָּבָהּ וְכָל-עֲצָתָהּ יִמְלֵא: נְרַנְּנָה א
בְּיִשׁוּעָתָהּ וּבְשֵׁם-אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל יִמְלֵא יְהוָה כָּל-מִשְׁאֲלוֹתֶיהָ: עֲתָה יִדְעֵתִי
כִּי הוֹשִׁיעַ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִשְׁיַחַו יַעֲנֶהוּ מִשְׁמֵי קֹדֶשׁוֹ בְּגִבּוֹרוֹת יִשַׁע יְמִינוֹ: אֱלֹהֵי
בְּרָכָב וְאֱלֹהֵי בְּסוּסִים וְאֱלֹהֵינוּ וּבְשֵׁם-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר: הִמָּה כָּרְעוּ וְנִפְּלוּ
וְאֲנַחְנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדָד:

(a) What prayers and hopes are expressed in the Psalm above? (25)

(b) Parse and translate the following three words:

יִסְעָדָנָה: כָּל-לִבָּבָהּ יִמְלֵא: (25)

(c) Write a short essay illustrating the importance of the Temple in Ancient Israel. Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

OR

2.

בְּיוֹם הַהוּא קִדַּשׁ
הַמֶּלֶךְ אֶת-תּוֹךְ הַחֲצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי בַיִת-יְהוָה כִּי-עָשָׂה שֵׁם אֶת-הָעֶלְיָה
וְאֶת-הַמִּנְחָה וְאֶת חֲלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי-מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה
קָטַן מִהַכִּיל אֶת-הָעֶלְיָה וְאֶת-הַמִּנְחָה וְאֶת חֲלְבֵי הַשְּׁלָמִים: וַיַּעַשׂ
שְׁלָמָה בְּעֵת-הַהִיא אֶת-הַחֹג וְכָל-יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל מִלְּבֹא
חַמַּת אֶת-גִּחַל מִצְרַיִם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים
אַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם:

(a) (i) What feast is described in the passage above?
(ii) What events are described as taking place then? (25)

(a) In your opinion, why does the author in the passage above emphasise the following point?

קָהָל גָּדוֹל מִלְּבֹא חַמַּת אֶת-גִּחַל מִצְרַיִם (25)

(b) Write a short essay outlining the most important religious symbols encountered by the Jew during his or her lifetime. Support your answer with appropriate historical and biblical references. (50)

SECTION D

Candidates must answer on ONE passage only.

1.

וְעַתָּה כֹּה־תֹאמֶר לְעַבְדֵי לַדָּוָד כֹּה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנְּהוּה מֵאַחַר הַצָּאן לַהֲיוֹת נָגִיד
עַל־עַמִּי עַל־יִשְׂרָאֵל: וְאַהֲיֶה עִמָּךְ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלַכְתָּ וְאַכְרַתָּה אֶת־
כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפְּנֵיךָ וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם גָּדוֹל כְּשֵׁם הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ:
וְשִׁמְתִי מְקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וְנִטְעַתִּיו וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגֹז עוֹד וְלֹא־
יִסִּיפוּ בְנֵי־עוֹלָה לְעַנּוֹתוֹ כְּאֲשֶׁר בְּרֵאשׁוֹנָה: וְלִמֶן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתִי
שְׂפָטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחְתִּי לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ וְהִגִּיד לְךָ יְהוָה כִּי־
בֵּית יַעֲשֶׂה לְךָ יְהוָה: כִּי יִמְלְאוּ יָמֶיךָ וְשָׁכַבְתָּ אֶת־אַבְתֶּיךָ וְהִקִּימְתִי אֶת־
זְרַעךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ וְהִכִּינְתִי אֶת־מַמְלַכְתּוֹ: הוּא יִבְנֶה בַּיִת
לְשִׁמִּי וְכִנְנְתִי אֶת־כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ עַד־עוֹלָם:

- (a) What promises are made to David in the passage above? (25)
- (b) Give a suitable title in Hebrew for the passage above. (25)
- (c) Write a short essay describing the role played by Moses and Joshua in establishing and maintaining the covenant between God and his people. Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

OR

2.

כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה רְבוּ
לְיַעֲקֹב שִׁמְחָה וְצַחֲלוּ בְּרֵאשׁ הַגּוֹיִם הַשְּׂמִיעוּהוּ הַלְלוּ וְאָמְרוּ הוֹשִׁעַ יְהוָה
אֶת־עַמָּךְ אֶת שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל: הַנְּנִי מִבֵּיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִבְּצָתִים
מִיַּרְדֵּן אֶרֶץ בָּם עֵז וּפְסָח הַרְרָה וְיִלְדֶת נַחֲדוּ קָהֵל גָּדוֹל וְשׁוּבוּ הִנֵּה:
בְּבָכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילִם אוֹלִיכֶם אֶל־נַחְלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא
יִבְשְׁלוּ בָּהּ כִּי־הִיִּיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכָרִי הוּא:

- (a) What promises does the Lord make in the passage above? (25)
- (b) Suggest a suitable title in Hebrew for the passage above. (25)
- (c) Write a short essay outlining the evidence from the Bible and Mishnah to support the view that the Messiah can have both *kingly* and *priestly* qualities. Support your answer with appropriate biblical and historical references. (50)

Blank Page

Blank Page

Blank Page